

Činnosť diabetologických
ambulancií
v SR 1998

BRATISLAVA
ÚZIS
SLOVAKIA

1999

Zdravotnícka štatistika

Činnosť diabetologických
ambulancií
v SR 1998

© Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky. Bratislava 1999

820 09 Bratislava
Drieňová 34

Tel.: 07/43 41 20 89 - 92
Fax: 07/43 41 20 94
E-mail: info@uzis.sk
Internet: www.uzis.sk

Obsah

Úvod

Štatistické údaje za kraje SR 1998

Tabuľka 1	Prehľad činnosti diabetologických ambulancií v SR
Tabuľka 2	Personálne zabezpečenie diabetologických ambulancií
Tabuľka 3	Počet chorých na diabetes mellitus a počet vyšetrení lekármi
Mapa	Počet chorých na diabetes mellitus na 1 lekárske miesto
Tabuľka 4	Počet chorých na diabetes mellitus podľa pohlavia na 100 000 obyvateľov
Tabuľka 5	Počet chorých na diabetes mellitus podľa typu diabetes mellitus
Tabuľka 6	Štruktúra liečby chorých na diabetes mellitus
Tabuľka 7	Počet chorých na diabetes mellitus liečených orálnymi antidiabetikami
Tabuľka 8	Počet chorých na diabetes mellitus liečených inzulínom
Tabuľka 9	Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus
Graf	Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus
Tabuľka 10	Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus diagnostikovaných v posledných 12 mesiacoch
Tabuľka 11	Chorí na diabetes mellitus a dĺžka trvania choroby
Graf	Chorí na diabetes mellitus a dĺžka trvania choroby
Tabuľka 12	Komplikácie diabetes mellitus a sprievodné choroby

Vývoj štatistických údajov za roky 1980 - 1998 v SR

Tabuľka 1	Vývoj počtu chorých liečených na diabetes mellitus
Graf	Vývoj počtu chorých liečených na diabetes mellitus
Tabuľka 2	Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus
Tabuľka 2	Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus v %
Tabuľka 3	Vývoj počtu ambulancií a pracovných úväzkov lekárov a sestier
Graf	Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus v %
Tabuľka 4	Vývoj zmien v počte dispenzarizovaných osôb chorých na diabetes mellitus
Mapa	Slovenská republika

Úvod

Podkladom na spracovanie štatistických údajov, ktoré sú uvedené v publikácii, bol *Ročný výkaz o činnosti diabetologických ambulancií A (MZ SR) 2-01*.

Publikácia obsahuje spracované štatistické údaje o počte chorých na diabetes mellitus, prehľad činnosti a personálneho zabezpečenia ambulancií, porovnanie štatistických údajov podľa krajov za rok 1998 a vývojové rady vybraných údajov v rokoch 1980 až 1998.

Štatistické údaje za kraje SR 1998

Prehľad činnosti diabetologických ambulancií v SR

Ukazovatele	Počet v roku	
	1997	1998
Ambulancie	159	157
Pracovný úväzok - lekárske miesta	105.91	103.82
- sestry	148.41	147.31
Výšetrenia lekármi	821 439	920 234
Chorí liečení len diétou	83 829	85 062
Chorí liečení orálnymi antidiabetikami	99 414	105 526
v tom - derivátmi sulfonylurey	57 908	58 017
- bigvanidmi	9 803	13 391
- akarbózou	2 067	2 073
- kombinovanou orálnou liečbou	29 636	32 045
Chorí liečení inzulínom - konvenčne	26 405	28 629
- intenzifikovane	8 972	10 780
- inzulínovou pumpou	6	12
Chorí liečení kombinovanou liečbou	6 312	7 878
Dispenzarizovaní - na začiatku roku	216 914	228 234
- prijatých v roku	27 523	25 345
- vyradených v roku	19 499	15 692
z toho pre úmrtie	7 925	7 759
- na konci roku	224 938	237 887
Tehotné diabetičky - typu I	82	77
- typu II	153	52
Deti diabetických matiek - perinatálne zomreté	4	6
- s vrodenuou chybou	3	5

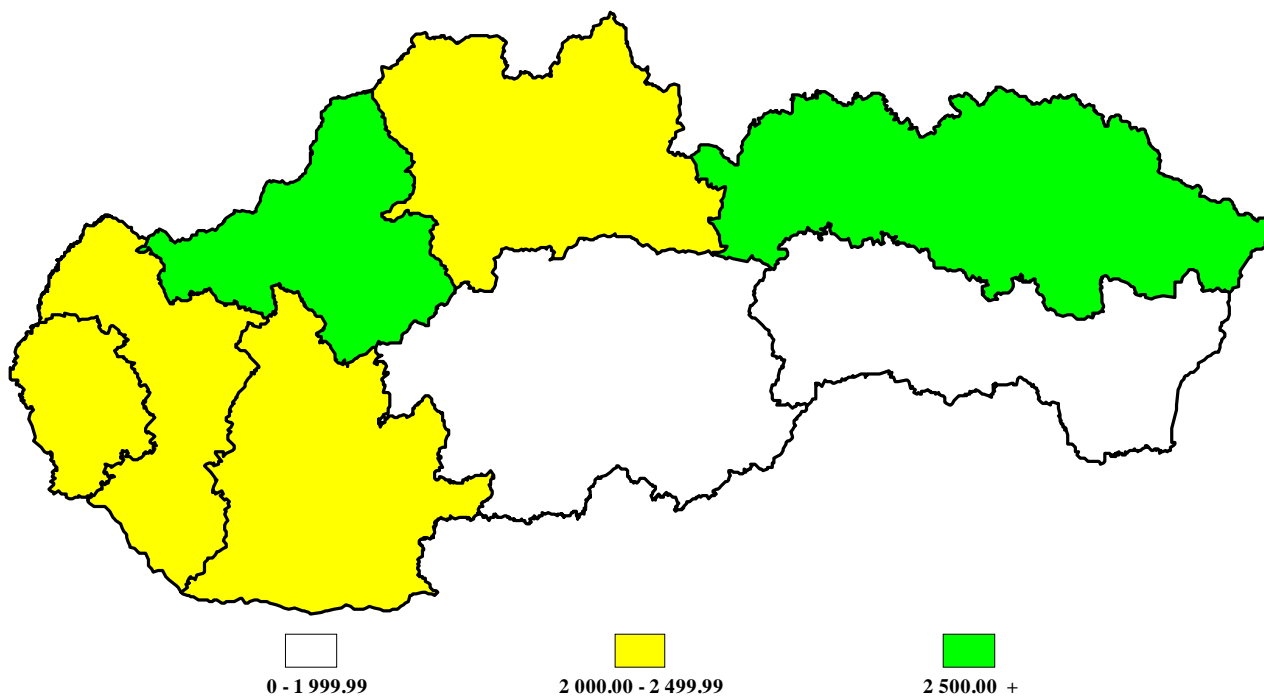
Personálne zabezpečenie diabetologických ambulancií

Územia	Počet					Počet pracovných miest na 1 lekárske miesto			
	ambu- lancií	lekár- skych miest	pracovných miest			obyvateľov na 1 lekárske miesto	sestier spolu	z toho	
			sestier spolu	zdravot- ných	diétnych			zdravot- ných	diétnych
Slovenská republika	157	103.82	147.31	131.76	14.55	51 949.35	1.42	1.27	0.14
Bratislavský kraj	26	15.50	21.94	18.04	3.90	39 845.10	1.42	1.16	0.25
Trnavský kraj	13	10.65	15.70	13.70	2.00	51 704.41	1.47	1.29	0.19
Trenčiansky kraj	18	13.18	17.19	13.69	2.50	46 262.44	1.30	1.04	0.19
Nitriansky kraj	20	15.88	20.64	19.14	1.50	45 123.43	1.30	1.21	0.09
Žilinský kraj	18	12.40	18.50	17.50	1.00	55 742.02	1.49	1.41	0.08
Banskobystrický kraj	20	10.96	16.55	14.95	1.60	60 537.59	1.51	1.36	0.15
Prešovský kraj	20	13.22	19.13	17.28	1.85	59 067.70	1.45	1.31	0.14
Košický kraj	22	12.03	17.66	17.46	0.20	63 446.72	1.47	1.45	0.02

Počet chorých na diabetes mellitus a počet vyšetrení lekármi

Územia	Chorí na diabetes mellitus				Vyšetrenia lekármi	
	na začiatku roka	na konci roka			počet	na 1 lekárske miesto
	počet	počet	na 100 000 obyvateľov	na 1 lekárske miesto		
Slovenská republika	228 234	237 512	4 403.77	2 287.73	920 234	8 863.74
Bratislavský kraj	32 786	35 303	5 716.17	2 277.61	145 911	9 413.61
Trnavský kraj	26 424	26 897	4 884.57	2 525.54	87 549	8 220.56
Trenčiansky kraj	28 424	29 611	4 856.34	2 246.66	111 065	8 426.78
Nitriansky kraj	33 034	35 400	4 940.27	2 229.22	140 912	8 873.55
Žilinský kraj	23 899	24 464	3 539.35	1 972.90	99 271	8 005.73
Banskobystrický kraj	27 836	28 098	4 234.87	2 563.69	98 191	8 959.03
Prešovský kraj	23 200	24 189	3 097.68	1 829.73	113 910	8 616.49
Košický kraj	32 631	33 550	4 395.60	2 788.86	123 425	10 259.77

Počet chorých na diabetes mellitus na 1 lekárske miesto



Tabuľka 4

Počet chorých na diabetes mellitus podľa pohlavia na 100 000 obyvateľov

Územia	Chorí na diabetes mellitus					
	spolu		muži		ženy	
	počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 100 000 obyvateľov
Slovenská republika	237 512	4 403.77	103 659	3 950.88	133 853	4 832.78
Bratislavský kraj	35 303	5 716.17	16 656	5 680.67	18 647	5 748.26
Trnavský kraj	26 897	4 884.57	11 628	4 327.12	15 269	5 415.92
Trenčiansky kraj	29 611	4 856.34	12 755	4 267.83	16 856	5 422.11
Nitriansky kraj	35 400	4 940.27	14 677	4 233.00	20 723	5 603.36
Žilinský kraj	24 464	3 539.35	10 235	3 009.35	14 229	4 052.76
Banskobystrický kraj	28 098	4 234.87	12 306	3 837.36	15 792	4 606.73
Prešovský kraj	24 189	3 097.68	10 565	2 750.13	13 624	3 434.24
Košický kraj	33 550	4 395.60	14 837	3 996.92	18 713	4 773.08

Tabuľka 5

Počet chorých na diabetes mellitus podľa typu diabetes mellitus

Územia	Chorí na diabetes mellitus				
	spolu	typ I	typ II	gestačný (GDM)	sekundárny
Slovenská republika	237 887	16 959	217 476	1 110	2 342
Bratislavský kraj	35 303	2 468	32 505	39	291
Trnavský kraj	26 897	2 204	24 333	232	128
Trenčiansky kraj	29 611	1 086	28 111	234	180
Nitriansky kraj	35 400	3 188	31 739	108	365
Žilinský kraj	24 464	1 100	23 014	88	262
Banskobystrický kraj	28 473	1 742	26 321	118	292
Prešovský kraj	24 189	2 879	21 014	75	221
Košický kraj	33 550	2 292	30 439	216	603

Tabuľka 6

Štruktúra liečby chorých na diabetes mellitus

Územia	Chorí na diabetes mellitus								
	spolu	z toho liečení							
		len diétou		orálnymi antidiabetikami		inzulínom		kombinovanou liečbou inzulín + PAD	
		počet	[%]	počet	[%]	počet	[%]	počet	[%]
Slovenská republika	237 887	85 062	35.76	105 526	44.36	39 421	16.57	7 878	3.31
Bratislavský kraj	35 303	14 033	39.75	13 895	39.36	5 819	16.48	1 556	4.41
Trnavský kraj	26 897	10 204	37.94	11 669	43.38	4 155	15.45	869	3.23
Trenčiansky kraj	29 611	11 718	39.57	10 996	37.13	5 868	19.82	1 029	3.48
Nitriansky kraj	35 400	11 790	33.31	17 550	49.58	5 339	15.08	721	2.04
Žilinský kraj	24 464	8 093	33.08	11 239	45.94	4 125	16.86	1 007	4.12
Banskobystrický kraj	28 473	10 615	37.28	13 157	46.21	3 895	13.68	806	2.83
Prešovský kraj	24 189	7 244	29.95	11 679	48.28	4 495	18.58	771	3.19
Košický kraj	33 550	11 365	33.87	15 341	45.73	5 725	17.06	1 119	3.34

Tabuľka 7

Počet chorých na diabetes mellitus liečených orálnymi antidiabetikami

Územia	Chorí na diabetes mellitus liečení orálnymi antidiabetikami				
	spolu	v tom			
		derivátmi sulfonylurey	bigvanidmi	akarbózou	kombinovanou orálnou liečbou
Slovenská republika	105 526	58 017	13 391	2 073	32 045
Bratislavský kraj	13 895	6 801	1 674	702	4 718
Trnavský kraj	11 669	6 329	871	148	4 321
Trenčiansky kraj	10 996	6 656	1 258	211	2 871
Nitriansky kraj	17 550	9 009	3 118	363	5 060
Žilinský kraj	11 239	6 210	924	138	3 967
Banskobystrický kraj	13 157	6 583	1 959	114	4 501
Prešovský kraj	11 679	6 304	1 834	115	3 426
Košický kraj	15 341	10 125	1 753	282	3 181

Tabuľka 8

Počet chorých na diabetes mellitus liečených inzulínom

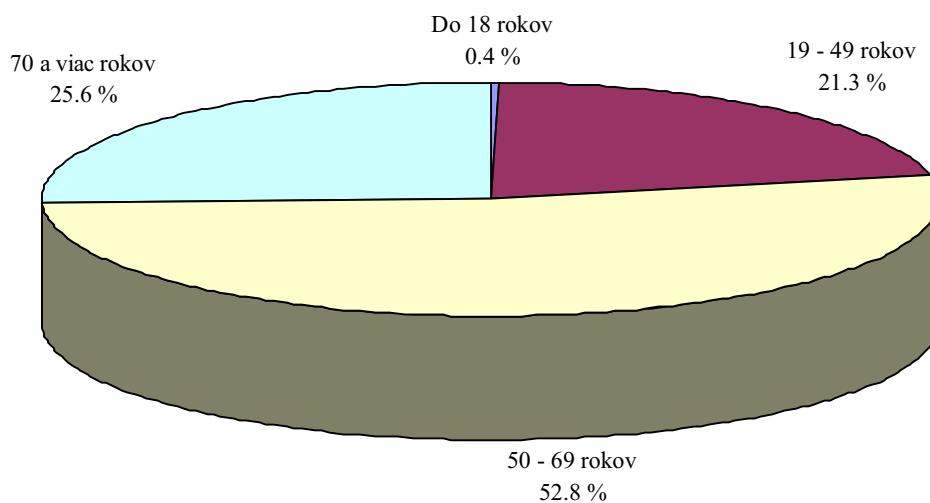
Územia	Chorí na diabetes mellitus liečení inzulínom			
	spolu	v tom		
		konvenčne	intenzifikovane	inzulínovou pumpou
Slovenská republika	39 421	28 629	10 780	12
Bratislavský kraj	5 819	4 323	1 494	2
Trnavský kraj	4 155	3 413	742	-
Trenčiansky kraj	5 868	4 043	1 825	-
Nitriansky kraj	5 339	2 787	2 552	-
Žilinský kraj	4 125	3 159	963	3
Banskobystrický kraj	3 895	2 870	1 024	1
Prešovský kraj	4 495	3 463	1 029	3
Košický kraj	5 725	4 571	1 151	3

Tabuľka 9

Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus

Územia	Vekové skupiny v rokoch				Spolu
	do 18	19 - 49	50 - 69	70 a viac	
Slovenská republika	916	50 604	125 524	60 843	237 887
Bratislavský kraj	437	8 062	17 356	9 448	35 303
Trnavský kraj	26	5 866	14 201	6 804	26 897
Trenčiansky kraj	55	4 922	15 671	8 963	29 611
Nitriansky kraj	3	7 270	19 126	9 001	35 400
Žilinský kraj	159	4 413	13 041	6 851	24 464
Banskobystrický kraj	45	6 475	15 231	6 722	28 473
Prešovský kraj	40	4 130	13 878	6 141	24 189
Košický kraj	151	9 466	17 020	6 913	33 550

Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus



Tabuľka 10

Vekové zloženie chorých na diabetes mellitus diagnostikovaných v posledných 12 mesiacoch

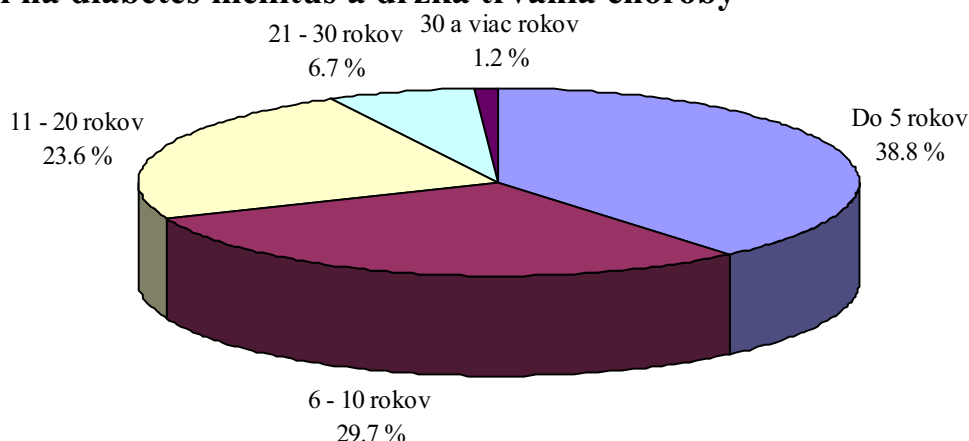
Územia	Vekové skupiny v rokoch				Spolu
	do 18	19 - 49	50 - 69	70 a viac	
Slovenská republika	126	5 860	10 818	4 634	21 438
Bratislavský kraj	55	1 066	1 528	861	3 510
Trnavský kraj	5	634	1 090	484	2 213
Trenčiansky kraj	7	680	1 470	595	2 752
Nitriansky kraj	-	953	2 005	658	3 616
Žilinský kraj	13	463	993	463	1 932
Banskobystrický kraj	12	744	1 282	484	2 522
Prešovský kraj	11	678	1 241	488	2 418
Košický kraj	23	642	1 209	601	2 475

Tabuľka 11

Chorí na diabetes mellitus a dĺžka trvania choroby

Územia	Dĺžka trvania choroby v rokoch				
	do 5	6 - 10	11 - 20	21 - 30	30 a viac
Slovenská republika	92 341	70 703	56 098	15 893	2 852
Bratislavský kraj	13 136	9 469	7 792	3 314	1 592
Trnavský kraj	10 674	7 928	6 187	1 948	160
Trenčiansky kraj	12 823	7 974	6 814	1 781	219
Nitriansky kraj	14 046	10 611	8 383	2 166	194
Žilinský kraj	9 930	7 236	6 145	1 073	80
Banskobystrický kraj	9 975	8 559	7 583	2 183	173
Prešovský kraj	9 901	8 056	4 853	1 231	148
Košický kraj	11 856	10 870	8 341	2 197	286

Chorí na diabetes mellitus a dĺžka trvania choroby



Tabuľka 12

Komplikácie diabetes mellitus a sprievodné choroby

1/2

Územia	Chorí na diabetes mellitus							
	s manifestnou diabetickou nefropatiou				s diabetickou retinopatiou			
	spolu	z toho s renálnou insuficienciou			spolu	z toho		
		spolu	dialyzovaní	transplantovaní		s proliferatívnou a preproliferatívnou	liečenie laserovou koaguláciou	legálna slepota
Slovenská republika	16 765	3 690	522	39	40 254	13 029	9 539	895
Bratislavský kraj	2 169	470	106	13	6 910	2 838	2 496	150
Trnavský kraj	1 956	512	71	1	4 836	1 008	930	69
Trenčiansky kraj	3 499	809	57	-	4 697	1 519	976	132
Nitriansky kraj	2 053	231	50	3	6 338	2 340	1 808	208
Žilinský kraj	1 502	330	55	3	4 034	1 388	921	46
Banskobystrický kraj	1 371	502	55	7	4 464	1 293	826	105
Prešovský kraj	1 967	354	72	6	4 410	1 156	746	70
Košický kraj	2 248	482	56	6	4 565	1 487	836	115

Tabuľka 12

Komplikácie diabetes mellitus a sprievodné choroby

2/2

Územia	Chorí na diabetes mellitus								
	s anginou pectoris	s infarktom myokardu	s mozgovou cievnu príhodou	s ischemickou chorobou dolných končatín	s diabetickou periférnou neuropatiou	s diabetickou nohou s léziou	s amputáciou	s hypertenziou	s hyperlipoproteinémiou
Slovenská republika	29 376	13 300	12 478	20 819	44 694	5 604	2 911	91 392	61 459
Bratislavský kraj	3 096	2 053	1 843	4 240	7 538	786	472	10 839	11 468
Trnavský kraj	4 148	1 752	1 623	2 283	4 709	1 038	351	10 565	8 726
Trenčiansky kraj	3 942	2 477	2 007	3 018	6 581	611	319	14 953	8 867
Nitriansky kraj	2 953	1 762	1 701	2 860	8 891	903	426	13 499	8 440
Žilinský kraj	3 996	892	880	1 045	4 360	482	287	12 547	7 850
Banskobystrický kraj	4 009	1 280	1 230	2 604	4 609	556	355	9 127	5 198
Prešovský kraj	2 535	1 152	1 122	2 068	2 736	408	254	7 554	5 196
Košický kraj	4 697	1 932	2 072	2 701	5 270	820	447	12 308	5 714

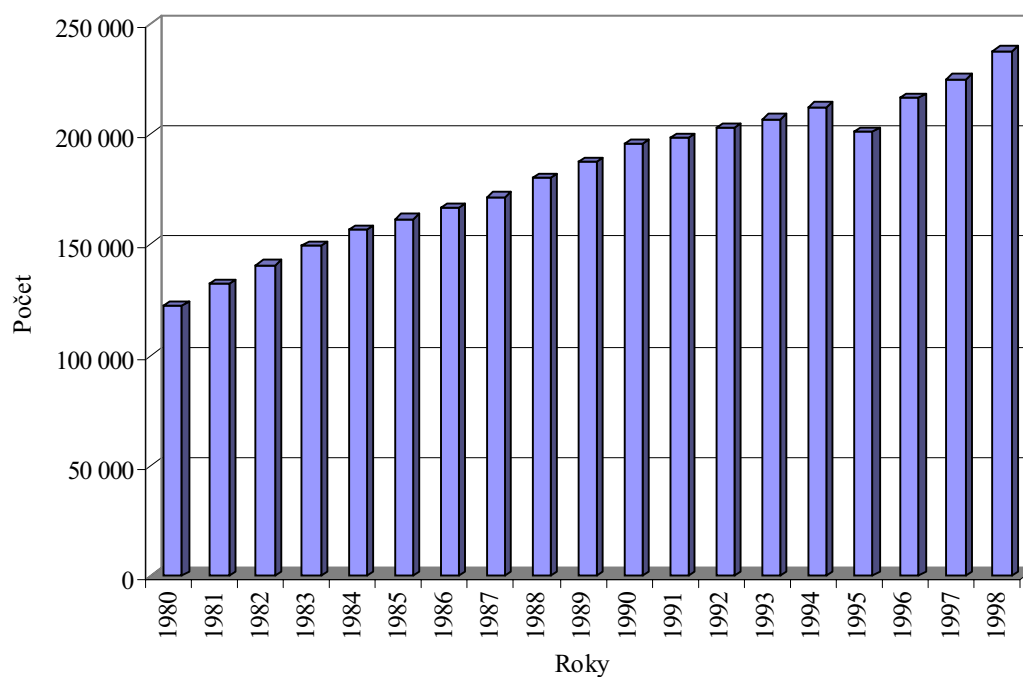
**Vývoj štatistických údajov za roky
1980 - 1998 v SR**

Vývoj počtu chorých liečených na diabetes mellitus

Roky	Počet			Na 100 000 obyvateľov		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
1980	122 197	55 584	66 613	2 447.30	2 261.90	2 627.10
1981	132 058	60 173	71 885	2 624.10	2 430.70	2 811.30
1982	140 736	64 202	76 534	2 773.70	2 576.60	2 964.00
1983	149 719	68 372	81 347	2 930.60	2 726.00	3 127.90
1984	156 828	74 538	82 290	3 049.20	2 834.60	3 256.10
1985	161 820	73 502	88 318	3 125.50	2 894.20	3 348.20
1986	166 716	75 484	91 232	3 210.70	2 965.60	3 446.30
1987	171 810	77 569	94 241	3 289.60	3 031.20	3 537.90
1988	180 357	81 609	98 748	3 426.50	3 167.30	3 675.10
1989	187 332	84 467	102 865	3 551.00	3 271.60	3 818.70
1990	195 865	88 078	107 787	3 697.30	3 399.90	3 981.90
1991	198 448	88 297	110 151	3 756.06	3 425.05	4 071.47
1992	202 734	89 449	113 285	3 825.16	3 455.92	4 177.58
1993	207 039	90 873	116 166	3 901.58	3 511.86	4 272.48
1994	212 253	92 886	119 367	3 969.34	3 565.77	4 352.69
1995	201 315	88 083	113 232	3 753.33	3 371.97	4 115.39
1996	216 418	94 698	121 720	4 031.79	3 623.12	4 419.63
1997	224 938	98 060	126 878	4 178.51	3 742.22	4 592.29
1998	237 887	104 034	133 853	4 410.72	3 965.18	4 832.78

Údaje za rok 1995 neboli vyčerpávajúce z dôvodu odstátrenia diabetologických ambulancií

Vývoj počtu chorých liečených na diabetes mellitus



Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus

1/2

Roky	Spolu	Diéta	Orálne antidiabetiká	Inzulín	Kombinovaná liečba inzulín + PAD
1980	122 197	66 065	41 607	13 823	702
1981	132 058	72 555	43 298	15 323	882
1982	140 736	77 728	47 125	15 357	526
1983	149 719	81 296	51 373	16 549	501
1984	156 828	83 216	55 067	18 049	496
1985	161 820	83 203	58 374	19 730	513
1986	166 716	82 760	62 303	21 026	627
1987	171 810	81 417	67 460	22 080	853
1988	180 357	82 532	73 388	23 019	1 418
1989	187 332	84 420	76 777	24 469	1 666
1990	195 865	86 907	81 048	25 947	1 963
1991	198 448	87 102	80 719	27 854	2 773
1992	202 734	82 201	89 209	28 125	3 199
1993	207 039	82 685	90 490	30 484	3 380
1994	212 253	85 218	91 970	31 017	4 048
1995	201 315	79 432	87 230	30 386	4 267
1996	216 418	83 781	94 388	32 533	5 716
1997	224 938	83 829	99 414	35 383	6 312
1998	237 887	85 062	105 526	39 421	7 878

Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus v %

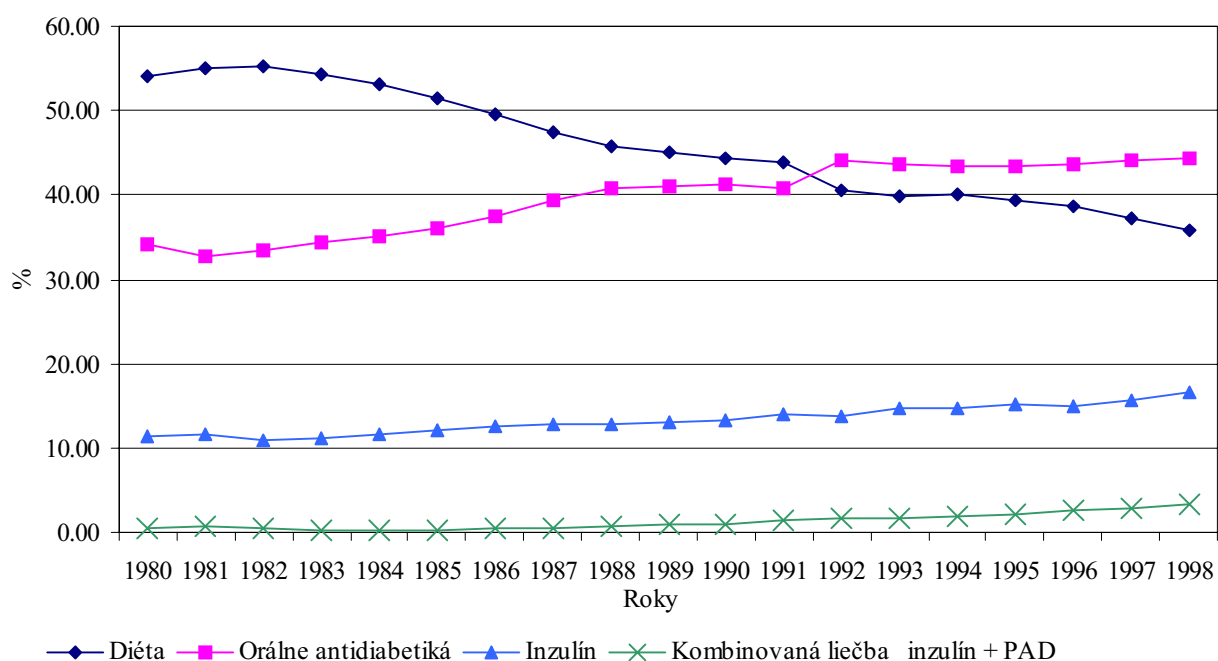
2/2

Roky	Diéta	Orálne antidiabetiká	Inzulín	Kombinovaná liečba inzulín + PAD
1980	54.06	34.05	11.31	0.57
1981	54.94	32.79	11.60	0.67
1982	55.23	33.48	10.91	0.37
1983	54.30	34.31	11.05	0.33
1984	53.06	35.11	11.51	0.32
1985	51.42	36.07	12.19	0.32
1986	49.64	37.37	12.61	0.38
1987	47.39	39.26	12.85	0.50
1988	45.76	40.69	12.76	0.79
1989	45.06	40.98	13.06	0.89
1990	44.37	41.38	13.25	1.00
1991	43.89	40.68	14.04	1.40
1992	40.55	44.00	13.87	1.58
1993	39.94	43.71	14.72	1.63
1994	40.15	43.33	14.61	1.91
1995	39.46	43.33	15.09	2.12
1996	38.71	43.61	15.03	2.64
1997	37.27	44.20	15.73	2.81
1998	35.76	44.36	16.57	3.31

Vývoj počtu ambulancií a pracovných úväzkov lekárov a sestier

Roky	Ambulancie	Veľkosť pracovného úväzku		
		lekárov	sestier	
			zdravotných	diétnych
1980	103	47.17	49.28	16.28
1981	104	49.48	48.75	13.41
1982	102	52.95	54.22	13.30
1983	104	55.17	56.74	13.46
1984	116	55.58	62.49	10.85
1985	121	61.27	69.29	11.05
1986	122	70.76	75.12	12.96
1987	129	74.36	80.16	11.71
1988	132	75.51	87.97	14.73
1989	137	78.65	100.05	18.49
1990	141	86.80	102.19	23.90
1991	146	90.08	113.81	28.35
1992	140	94.92	117.64	28.60
1993	148	99.65	124.90	28.22
1994	151	106.17	132.28	27.67
1995	143	104.21	126.32	22.37
1996	148	103.01	128.87	19.73
1997	159	105.91	134.84	13.37
1998	157	103.82	131.76	14.55

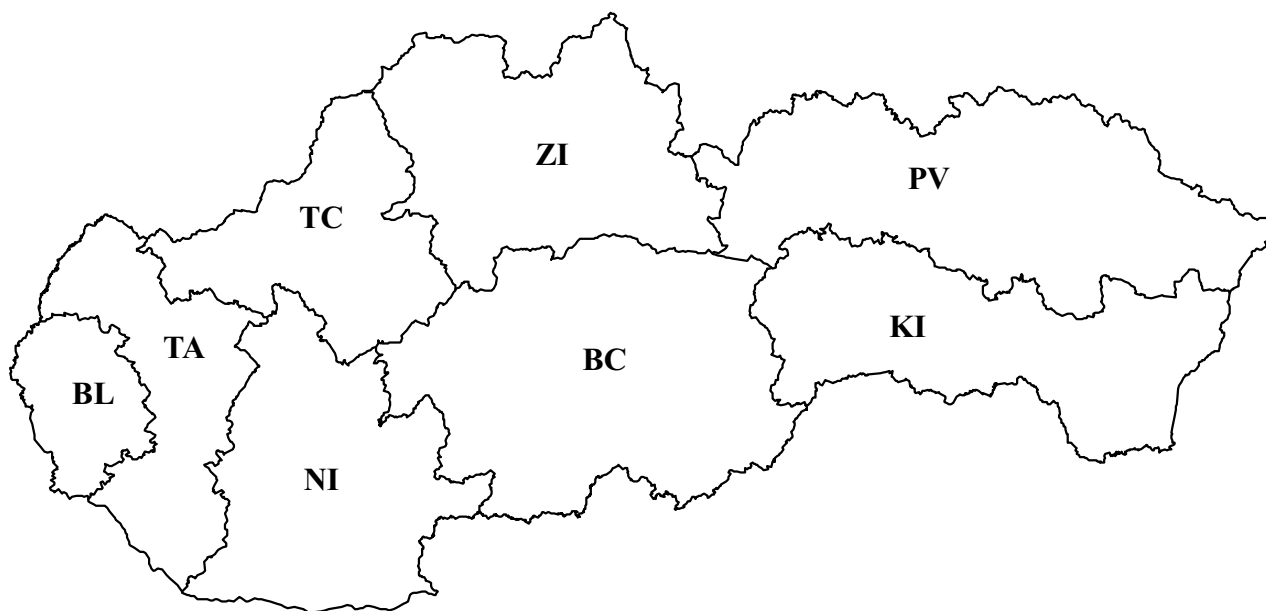
Vývoj štruktúry liečby chorých na diabetes mellitus v %



Vývoj zmien v počte dispenzarizovaných osôb chorých na diabetes mellitus

Roky	Chorí na diabetes mellitus						
	na začiatku sledovaného obdobia	prijatí			vyradení		na konci sledovaného obdobia
		spolu	v tom		spolu	z toho pre úmrtie	
			diagnostikovaní v posledných 12 mesiacoch	iní			
1980	111 420	17 951	15 349	2 602	7 174	3 667	122 197
1981	122 197	16 866	15 899	967	7 005	3 477	132 058
1982	132 058	14 526	13 615	911	5 848	4 248	140 736
1983	140 736	15 359	14 321	1 038	6 376	4 630	149 719
1984	149 719	14 852	13 885	967	7 743	5 083	156 828
1985	156 828	14 541	13 127	1 414	9 549	5 254	161 820
1986	161 820	14 783	13 742	1 041	9 887	5 934	166 716
1987	166 716	18 850	14 566	4 284	13 756	6 657	171 810
1988	171 810	20 535	16 812	3 723	11 988	6 380	180 357
1989	180 357	19 898	16 996	2 902	12 923	6 703	187 332
1990	187 332	18 660	16 667	1 993	10 127	6 371	195 865
1991	195 865	22 590	14 751	7 839	20 007	6 763	198 448
1992	198 448	18 945	15 745	3 200	14 659	6 521	202 734
1993	202 734	17 990	15 022	2 968	13 685	7 398	207 039
1994	207 039	18 296	15 735	2 561	13 036	6 963	212 299
1995	210 865	17 636	15 102	2 534	27 186	6 788	201 315
1996	211 975	20 201	17 687	2 514	15 758	6 949	216 418
1997	216 914	27 523	20 314	7 209	19 499	7 925	224 938
1998	228 234	24 970	21 438	3 532	15 692	7 759	237 512

Slovenská republika



Bratislavský kraj BL
Trnavský kraj TA
Trenčiansky kraj TC
Nitriansky kraj NI

Žilinský kraj ZI
Banskobystrický kraj BC
Prešovský kraj PV
Košícký kraj KI